

POSTANOWIENIE

27 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 27 lipca 2023 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa E.P. i M.S.

przeciwko P. spółce akcyjnej w W.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej E.P.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 21 września 2021 r., V ACa 268/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. kosztami postępowania kasacyjnego obciąża E.P.,
pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o

charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powódka E.P. powołała się na istotne zagadnienie prawne wyrażające się w pytaniu, czy mając na uwadze fakt, iż świadczenie ubezpieczeniowe określone w art. 821-828 k.c. jest ograniczone do szkody w postaci *damnum emergens* i nie obejmuje szkody pośredniej (*lucrum cessans*), zasadne jest przyjęcie, że odszkodowanie otrzymane w związku z rekompensatą *damnum emergens* powinno być zaliczane na poczet szkody pośredniej dochodzonej od ubezpieczyciela na podstawie innego zdarzenia i na odrębnej podstawie prawnej (art. 471 k.c.).

W świetle utrwalonego stanowiska, powołanie się na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on precedensowy (nowy) charakter lub znaczenie dla rozwoju prawa. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych przepisów prawa i zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą; konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

Bliższa analiza wniosku nie pozwalała uznać, by skarżąca wykazała twierdzoną przyczynę kasacyjną.

Przytoczona we wniosku wątpliwość została wyrażona w skomplikowany sposób i odniesiona do sytuacji, w której ubezpieczyciel nie spełnia w należyty sposób świadczenia z umowy ubezpieczenia majątkowego. Istota powołanego problemu sprowadzała się jednak do tego, czy zapłacone przez ubezpieczyciela odsetki należne na podstawie art. 481 k.c. w związku z nieterminowym spełnieniem świadczenia pieniężnego z umowy ubezpieczenia mienia powinny podlegać zaliczeniu na odszkodowanie należne od ubezpieczyciela służące pokryciu szkody w postaci utraconych zysków (*lucrum cessans*), powstałej na skutek zwłoki w spełnieniu świadczenia przez ubezpieczyciela. Wątpliwość tę należało uznać za

pozbawioną atrybutu nowości, względnie precedensowego charakteru, zważywszy, że była ona wielokrotnie przedmiotem rozstrzygnięć judykatury. Za utrwalone na tym tle można uznać stanowisko, według którego wierzyciel może, jeżeli wykaże, że doznał szkody przewyższającej sumę odsetek za opóźnienie, żądać naprawienia całej wyrządzonej mu szkody, jednak w tym wypadku odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia podlegają zaliczeniu na poczet odszkodowania (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2000 r., II CKN 725/98, OSNC 2009, nr 9, poz. 158 i powołane tam wcześniejsze orzecznictwo; wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2006 r., V CSK 350/06, z dnia 9 stycznia 2008 r., II CSK 393/07 i z dnia 11 stycznia 2008 r., V CSK 257/07). Zapatrywanie to, do którego odwołał się Sąd Apelacyjny wydając zaskarżony wyrok, podzielane jest również w nowszym orzecznictwie (por. np. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2019 r., III CZP 32/19, OSNC 2020, nr 10, poz. 81 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2020 r., I PK 229/18, OSNP 2021, nr 2, poz. 13). Pogląd ten aprobowany jest także w zdecydowanie dominującym nurcie piśmiennictwa. W tym stanie rzeczy fakt występowania w literaturze poglądów odmiennych, nierozwiniętych zresztą we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie stwarzał podstaw do kolejnej wypowiedzi Sądu Najwyższego w tej materii.

Nowego elementu, mogącego realizować publicznoprawny cel skargi kasacyjnej, nie stwarzała w tym kontekście okoliczność, że świadczenie pieniężne, z którego spełnieniem pozostawał w zwłoce pozwany, wynikało z umowy ubezpieczenia mienia. Zauważyć należało natomiast, że zarówno wypłacone przez pozwanego świadczenie odsetkowe, jak i dochodzone w procesie świadczenie odszkodowawcze z tytułu utraconych zysków, wiązało się z nienależytym wykonaniem umowy ubezpieczenia przez ubezpieczyciela i zmierzało do realizacji tożsamego interesu majątkowego.

Należało zatem odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 98 § 1-1¹ i art. 108 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

(K.G.)

[as]

